

ที่ มท ๐๓๑๑.๓/ว ๒๕๗/๕๑

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการดำเนินงานของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เพื่อนำผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการปฏิบัติในการดำเนินงานของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เพื่อนำผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมการปกครองได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ว่า ตามที่กฎกระทรวงกำหนดปริมาณยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ที่ให้นิสินฐานว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้มีประกาศในราชกิจจานุเบกษา (เล่ม ๑๔๑ ตอนที่ ๓๘ ก) เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๗ และมีผลบังคับใช้แล้ว สำนักงาน ป.ป.ส. จึงได้ปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินงานของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เพื่อนำผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ให้มีความสอดคล้องกับกฎกระทรวงและประกาศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และเพื่อเป็นกรอบปฏิบัติในการนำผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

กรมการปกครองพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานในการนำผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอส่งแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินงานของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เพื่อนำผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดมาเพื่อให้ศูนย์อำนาจการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ แจ้งผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องศึกษาและถือปฏิบัติ ตามแนวทางที่กำหนดโดยเคร่งครัดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรรชัช สัมพันธ์วัฒน์)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักอำนาจการกองอาสารักษาดินแดน
ส่วนปฏิบัติการพิเศษ (ศอ.ปส.ปค.)
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๗๘ ๕๐๐๒ ต่อ ๔๑๖

แนวทางการปฏิบัติในการดำเนินงานของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ
เพื่อนำผู้เสพหรือผู้ติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา
ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด

● การเตรียมการ

๑. ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร (ศอ.ปส.จ./กทม.) ขอให้มีความสั่งตั้งชุดปฏิบัติการค้นหา (Re X-ray) แบบบูรณาการซึ่งประกอบด้วย ฝ่ายปกครอง ตำรวจ สาธารณสุข ฯลฯ เพื่อดำเนินการค้นหา ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน หรือพื้นที่เสี่ยง โดยการจัดตั้ง จุดตรวจสิ่งผิดกฎหมายหรือยาเสพติด การจัดระเบียบสังคม การประชาสัมพันธ์ หรือวิธีการอื่นใด ตามความเหมาะสม โดยประสานงานและประสานแผนดำเนินงานกับศูนย์คัดกรอง/สถานพยาบาลยาเสพติดอย่างใกล้ชิด

๒. เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ

- ให้ศึกษาทบทวนการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ ตามมาตรา ๑๑๕ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด
- ให้จัดเตรียมเครื่องมือ/อุปกรณ์ เช่น ชุดตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติด แบบบันทึกการยึด แบบบันทึกผลตรวจ ขวดบรรจุปัสสาวะ ถุงมือ
- ให้แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติและกำหนดแนวทางปฏิบัติในพื้นที่ปฏิบัติการ

● การพิจารณาพฤติการณ์ของผู้กระทำความผิด เพื่อการดำเนินคดี หรือเพื่อส่งตัวไปเข้ารับการบำบัดรักษาตามประมวลกฎหมายยาเสพติด (การตั้งข้อกล่าวหา)

- กรณีที่เคยถูกเจ้าพนักงานตรวจพบและสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาตามประมวลกฎหมายยาเสพติดมาตรา ๑๑๔ มาก่อน แต่ปรากฏภายหลังว่า ไม่ให้ความร่วมมือหรือหลบหนี ให้ถือว่า มีพฤติกรรมการต้องห้าม และให้เจ้าพนักงานผู้พบตัวส่งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดี
- กรณีที่ไม่เคยถูกเจ้าพนักงานตรวจพบ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. กรณีการตรวจพบผู้ที่มีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่า “เสพ” ยาเสพติดตามมาตรา ๑๖๒ หรือมาตรา ๑๖๓ ให้สอบถามข้อมูลและหากจำเป็นให้ดำเนินการตรวจหรือทดสอบ หรือสั่งให้เข้ารับการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในร่างกาย หากพบว่า มีพฤติการณ์เป็นเพียงผู้เสพยาเสพติดหรือมีสารเสพติดอยู่ในร่างกาย ให้ถือว่าเป็นผู้กระทำความผิดฐาน “เสพ” ยาเสพติด ตามมาตรา ๑๖๒ หรือมาตรา ๑๖๓ แล้วแต่กรณี และให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๑๔ และ ๑๑๕ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด ตามขั้นตอนการปฏิบัติที่กำหนดไว้ต่อไป (ถ้าผู้กระทำความผิดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา หากไม่สมัครใจเข้ารับการบำบัด ก็ให้นำตัวส่งไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป ความผิดฐาน “เสพ” ยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ วัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ตามมาตรา ๑๖๒ หรือเสพสารระเหย ตามมาตรา ๑๖๓ มีโทษจำคุก ไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำ ทั้งปรับ)

๒. กรณีการตรวจพบผู้ “มีไว้ในครอบครอง” ซึ่งยาเสพติดจำนวนเล็กน้อย ให้พิจารณาถึงพฤติการณ์และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการต่อไป ดังนี้

๑) กรณี “มีไว้ในครอบครอง” ซึ่งยาเสพติดจำนวนเล็กน้อย (ตามบทสันนิษฐานของกฎกระทรวงกำหนดปริมาณยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ที่ให้นับนิษฐานว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ เช่น ยาบ้าไม่เกิน ๑ เม็ด โดยไม่พบพฤติการณ์และพยานหลักฐาน รวมถึงประวัติในการกระทำความผิดว่าเป็นผู้ขายหรือจำหน่ายยาเสพติดมาก่อน ให้นับนิษฐานว่าเป็นผู้กระทำความผิดฐาน “มีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ” ตามมาตรา ๑๖๔ ของประมวลกฎหมายยาเสพติด และให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๑๕ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด ตามขั้นตอนการปฏิบัติที่กำหนดไว้ต่อไป (ถ้าผู้กระทำความผิดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา หากไม่สมัครใจเข้ารับการบำบัด ก็ให้นำตัวส่งไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป โดยความผิดฐาน “มีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ” มีโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ)

๒) กรณี “มีไว้ในครอบครอง” ซึ่งยาเสพติด แม้ว่าจะมีปริมาณไม่เกินที่กำหนดในบทสันนิษฐานของกฎกระทรวงกำหนดปริมาณยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ที่ให้นับนิษฐานว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ เช่น มียาบ้าไว้ในครอบครอง ๑ เม็ด ก็ตาม แต่หากปรากฏว่าผู้กระทำความผิดนั้นมีพฤติการณ์และพยานหลักฐาน รวมถึงประวัติในการกระทำความผิดว่าเป็นผู้ขายหรือจำหน่ายยาเสพติด ต้องถือว่าผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดฐาน “ครอบครอง” ตามมาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๓ หรือมาตรา ๙๔ แล้วแต่กรณี ซึ่งมีโทษตามมาตรา ๑๔๕ มาตรา ๑๔๖ มาตรา ๑๔๘ หรือมาตรา ๑๔๙ แล้วแต่กรณี ไม่ใช่กรณีความผิดฐาน “ครอบครองเพื่อเสพ” ตามมาตรา ๑๖๔ ดังนั้น จะต้องนำตัวไปส่งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายยาเสพติดตามมาตราข้างต้นต่อไป

๓) กรณี “มีไว้ในครอบครอง” ซึ่งยาเสพติด เกินกว่าปริมาณที่กำหนดในบทสันนิษฐานของกฎกระทรวงกำหนดปริมาณยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ที่ให้นับนิษฐานว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ เช่น มียาบ้าไว้ในครอบครอง ๒ เม็ด ให้สอบสวนให้ปรากฏข้อมูลหรือพฤติการณ์ในการกระทำความผิดและพยานหลักฐาน รวมถึงประวัติในการกระทำความผิดว่าเป็นผู้ขายหรือจำหน่ายยาเสพติด หรือไม่หากมีพฤติการณ์เป็นผู้ขายหรือจำหน่ายยาเสพติดหรือการมีไว้ในครอบครองนั้นไม่ใช่เป็นการครอบครองเพื่อเสพเฉพาะตนเอง ให้ดำเนินคดีกับผู้นั้นในความผิดฐาน “ครอบครอง” ตามมาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๓ หรือมาตรา ๙๔ แล้วแต่กรณี ซึ่งมีโทษตามมาตรา ๑๔๕ มาตรา ๑๔๖ มาตรา ๑๔๘ หรือมาตรา ๑๔๙ แล้วแต่กรณี และนำตัวส่งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีตามมาตราข้างต้นต่อไป

๓. กรณีจากข้อมูลพฤติการณ์และพยานหลักฐานที่พบว่าผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดฐาน “เสพ” ยาเสพติดตามมาตรา ๑๖๒ หรือมาตรา ๑๖๓ หรือ “มีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ” ซึ่งยาเสพติดตามมาตรา ๑๖๔ แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการต่อไป ดังนี้

๑) กรณีผู้นั้น เป็นผู้ต้องหา หรือเป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดอื่นซึ่งเป็นการความผิดที่มีโทษจำคุก หรืออยู่ในระหว่างรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาล ให้ส่งตัวไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีในความผิดฐาน “เสพ” ตามมาตรา ๑๖๒ หรือมาตรา ๑๖๓ หรือ “มีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ” ตามมาตรา ๑๖๔ แล้วแต่กรณี ต่อไป

๒) กรณี...

๒) กรณีผู้นั้น มีพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่นหรือสังคม หรือมีพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่นหรือสังคมที่เกิดจากโรคทางจิตและประสาท หรืออาการที่เกิดจากฤทธิ์ของยาเสพติดที่ใช่ (ผู้เสพยาที่มีอาการทางจิต) ให้ประสาน และนำตัวผู้นั้นส่งโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้มีข้อสั่งการให้มีหมอผู้ป่วยในจิตเวชและยาเสพติด และให้จัดตั้งกลุ่มงานจิตเวชและยาเสพติด หรือมีหน่วยงานดูแลบำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยจิตเวชและยาเสพติด ในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขครบทุกแห่งไปแล้ว

- **ศูนย์คัดกรอง สถานพยาบาลยาเสพติด และการดำเนินการเพื่อการคัดกรองหรือการเข้ารับการรักษา**

กระทรวงสาธารณสุข ได้สั่งการให้สำนักงานสาธารณสุขทุกจังหวัด สํารวจและขึ้นทะเบียน ศูนย์คัดกรอง ทั้งสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ครอบคลุมทุกตำบล และให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบูรณาการหน่วยงานในพื้นที่ให้การบำบัดฟื้นฟูโดยชุมชนเป็นฐาน (Community-based Treatment and Rehabilitation : CBTx) ให้ครอบคลุมทุกตำบลให้โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป มีหมอผู้ป่วยในจิตเวชและยาเสพติดให้ครบทุกแห่ง ให้โรงพยาบาลชุมชนจัดตั้งกลุ่มงานจิตเวชและยาเสพติด หรือมีหน่วยงานดูแลบำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยจิตเวชและยาเสพติดให้ครบทุกแห่ง รวมทั้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป ให้สนับสนุนการดำเนินงานของสถานฟื้นฟูภาคีเครือข่ายในพื้นที่ในการฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดแบบระยะยาว ตลอดจนให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลงทะเบียนบุคลากรผู้ใช้งานระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ทั้งในและนอก กระทรวงสาธารณสุข รวมถึงกำกับการบันทึกข้อมูล คัดกรอง บำบัด ฟื้นฟู ติดตามให้เป็นปัจจุบัน

- **วิธีการดำเนินการเมื่อพบผู้ที่มีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่ากระทำความผิดฐาน “เสพ” ยาเสพติด ตามมาตรา ๑๖๒ หรือมาตรา ๑๖๓ หรือ “มีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ” ซึ่งยาเสพติด ตามมาตรา ๑๖๔ ของประมวลกฎหมายยาเสพติด**

๑. ขั้นตอนการ “ตรวจหรือค้น” ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

- เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ให้ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดว่าด้วยการแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่และการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ทุกครั้ง

- พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดว่าด้วย การแต่งตั้งการปฏิบัติหน้าที่และการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. โดยอนุโลม และต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ทุกครั้ง และให้รายงานผลการตรวจค้นตัว ในแบบรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ (แบบรายงาน ปยส. ๑๑๕ (๑)) ในการตรวจหรือค้นผู้มีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าเสพยาเสพติดทุกครั้ง

๒. ขั้นตอนการ “ยึดยาเสพติด” ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

- ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการตรวจรับ การตรวจพิสูจน์ การเก็บรักษา การทำลาย การนำไปใช้ประโยชน์ และการรายงานยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕

- ให้ผู้จับหรือผู้ยึด ทำการตรวจสอบจำนวน ปริมาณ และน้ำหนัก และบรรจุยาเสพติดนั้น ลงในภาชนะที่มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัยเท่าที่จะกระทำได้ พร้อมจัดทำบันทึกการยึด พร้อมทั้งรายละเอียด ตามสมควร ไว้เป็นหลักฐาน

- ให้ผู้ยึดรับนำยาเสพติดส่งพนักงานสอบสวนโดยเร็ว ทั้งนี้การยึดยาเสพติดจากผู้ครอบครอง ยาเสพติดเพื่อเสพ พนักงานสอบสวนไม่ต้องลงเลขคดีอาญา

๓. ขั้นตอนการ “ตรวจหรือทดสอบ” สารเสพติดในปัสสาวะ ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑) การเตรียมการในการตรวจหรือทดสอบหรือสั่งให้เข้ารับการตรวจหรือทดสอบ สารเสพติดในปัสสาวะ

- จัดให้มีบริเวณสำหรับตัวผู้เข้ารับการตรวจหรือทดสอบ เพื่อดำเนินการตรวจ หรือทดสอบ หรือเก็บปัสสาวะภายในระยะเวลาเท่าที่จำเป็น แล้วแต่กรณีเพื่อให้การตรวจหรือทดสอบ หรือ เก็บปัสสาวะเสร็จสิ้นไปโดยเรียบร้อยและเก็บไว้ในสถานที่มิดชิดจากบุคคลภายนอก ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงอายุ เพศ ภาวะ เพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

- หากจำเป็น เจ้าพนักงานสามารถจัดให้มีเจ้าหน้าที่ของรัฐทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยในการตรวจ หรือทดสอบเพื่อให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและทันเหตุการณ์โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าพนักงาน

- จัดให้มีอุปกรณ์ในการเก็บปัสสาวะ โดยให้ใช้ขวดแก้วหรือขวดพลาสติกพร้อมฝาปิด ขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๖๐ มิลลิลิตร โดยขวดที่นำมาใช้ต้องสะอาดและแห้ง และให้มีฉลากและกระดาษขาว เพื่อใช้สำหรับปิดผนึกขวดตัวอย่างปัสสาวะด้วย

๒) การเก็บปัสสาวะ

- จัดให้มีผู้ควบคุมการถ่ายปัสสาวะของผู้รับการตรวจหรือทดสอบทุกครั้ง ทั้งนี้ เพื่อป้องกัน ไม่ให้ มีการกระทำใด ๆ ที่ทำให้ปัสสาวะเกิดการเจือจาง สามารถเติมสารเพื่อปลอมปน หรือสับเปลี่ยนตัวอย่าง ปัสสาวะ

- บันทึกหมายเลขประจำขวด และชื่อ นามสกุล และหมายเลขประจำตัวประชาชน (๑๓ หลัก) ของผู้รับการตรวจหรือทดสอบบนฉลากปิดขวดเก็บปัสสาวะ

- มอบอุปกรณ์ในการเก็บปัสสาวะแก่ผู้รับการตรวจหรือทดสอบเพื่อนำไปใส่ปัสสาวะ ของตนให้ได้จำนวนประมาณ ๓๐ มิลลิลิตร

- ส่งตัวอย่างปัสสาวะไปตรวจพิสูจน์ยังสถานพยาบาลยาเสพติด หรือศูนย์คัดกรอง หรือ สถานตรวจพิสูจน์แล้วแต่กรณี ภายใน ๒ ชั่วโมงนับแต่มีการเก็บปัสสาวะโดยไม่ต้องแช่เย็นตัวอย่าง ปัสสาวะ แต่หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้แช่เย็นตัวอย่างปัสสาวะที่อุณหภูมิ ๒ - ๘ องศาเซลเซียส ก่อนนำส่งปัสสาวะทันที ที่สามารถดำเนินการได้เพื่อป้องกันการบูดเสีย

๓) วิธีการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในปัสสาวะด้วยเครื่องมือหรือชุดน้ำยา

ตรวจสอบ

- ชุดน้ำยาตรวจหรือทดสอบของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ โดยให้ถือปฏิบัติตามคู่มือวิธีการตรวจสอบและอ่านผลของชุดน้ำยาตรวจสอบของหน่วยงานนั้นอย่างเคร่งครัด

- ชุดตรวจหรือเครื่องมือตรวจสอบโดยวิธี Immunoassay โดยให้ถือปฏิบัติตามคู่มือวิธีการตรวจสอบที่กำหนดของชุดตรวจหรือเครื่องมือแต่ละชนิดอย่างเคร่งครัด

๔) การแจ้งและบันทึกผลการตรวจหรือทดสอบสารเสพติดในเบื้องต้น ตามแบบรายงาน ปยส. ๑๑๕

ส่วนที่ ๑ การตรวจหรือทดสอบสารเสพติดในร่างกาย โดยใช้อำนาจเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๑๑๕ เพื่อตรวจ/ทดสอบสารเสพติดในร่างกาย โดยใช้ชุดตรวจสารเสพติดในปัสสาวะ

- บันทึกข้อมูลในแบบบันทึกการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในร่างกาย การตรวจสอบพฤติการณ์และสอบถามความสมัครใจเข้ารับการรักษา

- กรณีปรากฏผลเป็นบวก ให้สอบถามข้อมูลบุคคลของผู้เสพ หรือผู้ครอบครองยาเสพติดเพื่อเสพ โดยตรวจสอบจากบัตรประจำตัวประชาชน/บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย/หนังสือเดินทาง/เอกสารสำคัญอื่นที่ทางราชการออกให้เพื่อระบุตัวบุคคล

- สอบถามที่อยู่ปัจจุบันเพื่อใช้ในกรณีแจ้งการนัดหมายเข้าบำบัดรักษา หรือคำสั่งเกี่ยวกับการดำเนินคดีให้ตัวผู้เสพหรือผู้ครอบครองยาเสพติดเพื่อเสพทราบ

- บันทึกผลการตรวจปัสสาวะกรณีผลการตรวจเป็นบวกหรือลบ รวมทั้งผลการตรวจยึดยาเสพติด (ถ้ามี) ที่มีการระบุประเภท/ชนิดและปริมาณยาเสพติดให้ชัดเจน

ส่วนที่ ๒ การตรวจสอบพฤติการณ์ (กรณีเป็นผู้เสพหรือครอบครองเพื่อเสพ)

- ให้ตรวจสอบข้อมูลว่าอยู่ระหว่างตกเป็นผู้ต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก หรืออยู่ในระหว่างรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาล โดยประสานตรวจสอบกับสถานีตำรวจในพื้นที่ ถ้าพบให้บันทึกลงในช่องที่พบข้อมูล

- ให้ตรวจสอบข้อมูลว่ามีพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่นหรือสังคม หรือมีพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่นหรือสังคมที่เกิดจากโรคทางจิตและประสาท หรืออาการที่เกิดจากฤทธิ์ของยาเสพติดที่ใช้ เช่น สมัครใจเข้ารับการรักษาแต่ไม่ให้ความร่วมมือหรือหลบหนี หรือมีลักษณะเป็นอันตรายที่ก่อให้เกิดความรุนแรงกับผู้อื่นหรือสังคม โดยตรวจสอบกับผู้นำชุมชน กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ให้การรับรอง

กรณีที่ตรวจสอบแล้วพบว่าเคยสมัครใจเข้ารับการรักษาตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๑๑๔ มาก่อน แต่ภายหลังพบว่าไม่ให้ความร่วมมือหรือหลบหนี ให้ถือว่า มีพฤติกรรมต้องห้ามและให้ส่งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดี

- ในกรณีที่ไม่พบพฤติกรรมให้บันทึกในช่องไม่พบพฤติกรรมต้องห้ามตามกฎหมาย
- สอบถามผู้เสพหรือผู้ครอบครองเพื่อเสพว่ามีอาชีพอะไร และรายได้เท่าไร เพื่อพิจารณาว่าอาชีพและรายได้มีความสัมพันธ์กันหรือไม่
- ในกรณีจำเป็น สามารถให้ผู้เสพหรือผู้ครอบครองเพื่อเสพอยู่ในความดูแลเป็นการชั่วคราวเพื่อตรวจสอบพฤติกรรมได้ แต่ต้องไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ตรวจหรือทดสอบว่าบุคคลนั้นมีสารเสพติดอยู่ในร่างกาย

ส่วนที่ ๓ การสอบถามความสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา

- ให้สอบถามความสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา และให้ผู้นั้นลงนามในบันทึกสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา หรือไม่สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา
- ให้ชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้เสพให้ทราบว่า กรณีสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด กำหนดอย่างครบถ้วน จนได้รับการรับรองเป็นหนังสือว่าเป็นผู้ผ่านการบำบัดรักษาเป็นที่น่าพอใจจากหัวหน้าสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ทั้งนี้ ในกรณีที่ไม่ไปเข้ารับการบำบัดรักษา หลบหนี หรือไม่ได้รับการรับรองเป็นหนังสือว่าเป็นผู้ผ่านการบำบัดรักษาเป็นที่น่าพอใจ หากเจ้าพนักงานตรวจพบว่าเสพหรือครอบครองเพื่อเสพอีก จะไม่สามารถสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาในครั้งต่อไปได้ และจะต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมายซึ่งมีอัตราโทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แล้วแต่ฐานความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด
- ให้ส่งตัวผู้สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา พร้อมตัวอย่างปัสสาวะ และแบบบันทึกการตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในร่างกาย การตรวจสอบพฤติกรรม และสอบถามความสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาไปยังสถานพยาบาลยาเสพติดหรือศูนย์คัดกรอง โดยไม่ต้องดำเนินการส่งตัวอย่างปัสสาวะไปยังสถานตรวจพิสูจน์ โรงพยาบาลหรือมหาวิทยาลัยของรัฐ

กรณีไม่สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา หรือไม่ยอมรับผลการตรวจสารเสพติดเบื้องต้น หรือกรณีพบว่ามีเหตุต้องห้ามตามกฎหมาย

- ให้นำขวดปัสสาวะของผู้รับการตรวจหรือทดสอบนั้นปิดให้สนิท พร้อมทั้งผนึกปากขวดด้วยแถบขาว โดยมีลายมือชื่อของผู้ทำการตรวจหรือทดสอบกำกับไว้
- ให้ผู้ทำการตรวจหรือทดสอบรีบส่งตัวอย่างปัสสาวะไปยังสถานตรวจพิสูจน์ ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการตรวจหรือทดสอบว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดมีสารเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่

ส่วนที่ ๔ การนัดหมายกรณีไม่สามารถส่งตัวไปคัดกรองยังสถานพยาบาลยาเสพติด/ศูนย์คัดกรอง (กรณีอยู่ในห้วงเวลาที่สถานพยาบาลยาเสพติดหรือศูนย์คัดกรองปิดทำการ)

- ให้กำหนดนัดหมายให้ไปเข้ารับการคัดกรองในวันที่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ผู้ทำการตรวจหรือทดสอบเห็นสมควร โดยให้ระบุรายละเอียดวัน เวลา และสถานที่ที่จะให้ไปรายงานตัวเพื่อเข้าคัดกรอง

- ให้ชี้แจงกับผู้สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาทราบว่า กรณีไม่ไปรายงานตัวและรับการคัดกรองในวันและเวลาที่กำหนด จะถือว่าไม่สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา และจะต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แล้วแต่ฐานความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด

ส่วนที่ ๕ การรับรองและให้ความยินยอม

- ให้ผู้ทำการตรวจหรือค้น หรือตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดอ่านบันทึกการตรวจหรือทดสอบสารเสพติดในร่างกาย

การตรวจสอบพฤติการณ์และสอบถามความสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาให้ผู้รับการตรวจหรือค้น หรือตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดฟัง และลงนามในฐานะผู้ตรวจหรือค้น หรือตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในร่างกาย

- ให้ผู้ทำการตรวจหรือค้น หรือตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติด จัดให้มีพยานลงนามในบันทึกการตรวจหรือทดสอบสารเสพติดในร่างกาย

การตรวจสอบพฤติการณ์และสอบถามความสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาด้วย

- ให้ผู้เข้ารับการตรวจหรือค้น หรือตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในร่างกายลงนามรับทราบผลการตรวจหรือค้น หรือตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติดในร่างกาย

สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และ กองกฎหมาย

สำนักงาน ป.ป.ส.

กระทรวงยุติธรรม

QR Code กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ประมวลกฎหมายยาเสพติด
๒. กฎกระทรวงการดำเนินการเพื่อบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕
๓. กฎกระทรวงกำหนดปริมาณยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ที่ให้สันนิษฐานว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗
๔. ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดว่าด้วยการแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พ.ศ. ๒๕๖๕
๕. ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดว่าด้วยการตรวจรับ การตรวจพิสูจน์ การเก็บรักษา การทำลาย การนำไปใช้ประโยชน์และการรายงานยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕
๖. ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการตรวจหรือทดสอบว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดมีสารเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่
๗. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่อง กำหนดแบบบันทึกการตรวจหรือทดสอบสารเสพติดในร่างกาย การตรวจสอบพฤติการณ์และสอบถามความสมัครใจ เข้ารับการบำบัดรักษา พ.ศ. ๒๕๖๕
๘. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่อง การรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามกฎกระทรวงการดำเนินการเพื่อบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๕